

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. XII. Quam acerbum dolorem, esti invitus in morte ac funere matris
senserit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

meæ, anima illa religiosa & pia, corpore soluta est.

NOTÆ.

2. *Tricesimo & tertio ætatis meæ*) demonstrat Baronius subesse mendum, & legi debere *trigesimo & quinto*. Quod probat ex aliis S. D. locis, recteque admonet germanum habendum esse textum illum, qui alterius textus ejusdem auctoris contestatione fulcitur, suspectum vero eum, qui à duobus, vel pluribus contrariis textibus impugnatur.

A. C. 388.
& in notis
ad *Maty.*
edit. emen.
die 5.
Maji.

V S V S.

1. Cura morituri alia nulla esse debet, quam ut à Deo misericordiam, ab hominibus suffragia impetret. Hoc docet Monica, quæ nihil aliud petit, quam ut ad altare Domini memores sint sui, ubicunque fuerint.
2. Expendant Sectarii, quam certo senserint veteres fideles, suffragia vivorum prodesse defunctis, & quam solícite illa sibi procurarint.
3. Vana est illorum cura & parum Christiana, qui valde de sepulchro in patria reperiendo solíciti sunt, cum verissimum sit, ut dixit Monica: *Nihil longe esse Deo, neque timendum, ut in fine seculi non agnoscat, unde quemvis resuscitet.*
4. Solet Deus electorum suorum vitia, etsi parva, ante mortem plenitudine gratiæ suæ plerumque emendare; ita S. Monicæ exemit inordinatam curam Sepulturæ gentilitiæ.

CAP. XII.

Quam acerbum dolorem, etsi invitus in morte ac funere matris senserit.

1. **P** Remebam oculos ejus, & confluebat in præcordia mea mœstitudo ingens, & transfluebat in lachrymas: ibidemque oculi mei, violento animi imperio, resorbant

P 5

bebant

bebant fontem suum usque ad siccitatem, & in tali luctamine valde male mihi erat. Tum vero ubi efflavit extremum spiritum, puer Adeodatus exclamavit in planctum, atque ab omnibus nobis coercitus tacuit. Hoc modo etiam meum quiddam puerile, quod labeatur in fletus, juvenili voce cordis coërcebatur, & tacebat. Neque enim decere arbitrabamur, funus illud questibus lachrymosis gemitibusque celebrare: quia his plerunque solet deplorari quædam miseria morientium, aut quasi omnimoda extinctio. At illa nec misere moriebatur, nec omnino moriebatur. Hoc & documentis morum ejus, & fide non ficta, rationibusque certis tenebamus.

2. Quid ergo erat, quod intus mihi graviter dolebat, nisi ex consuetudine simul vivendi dulcissima, & carissima, repente disrupta, vulnus recens? Gratulabar quidem testimonio ejus, quod in ea ipsa ultima ægritudine, obsequiis meis interblandiens, appellabat me pium; & commemorabat grandi dilectionis affectu, nunquam se audisse ex ore meo, jaculatum in se durum, aut contumeliosum sermonem. Sed tamen, quid tale Deus meus, qui fecisti nos, quid comparabile habebat honor à me delatus illi, & servitus ab illa mihi? Quoniam itaque deserebar tam magno ejus solatio, sauciabatur anima mea, & quasi dilaniabatur vita, quæ una facta erat ex mea, & illius.

3. Cohibito ergo à fletu illo puero, Psalterium arripuit Euodius, & cantare coepit Psalmum, cui respondebamus omnis dominus: *Misericordiam & judicium cantabo tibi Domine.*

mine. Audito autem quid ageretur, conven-
runt multi fratres ac religiosa femina. Et
de more illis, quorum officium erat, funus
curantibus, ego in parte, ubi decenter po-
teram, cum eis qui me non deserendum esse
censebant, quod erat tempori congruum
disputabam: eoque fomento veritatis miti-
gabam cruciatum tibi notum, illis ignoran-
tibus, & intente audientibus, & sine sensu
doloris me esse arbitrantibus. At ego in
auribus tuis, ubi eorum nullus audiebat, in-
crepabam mollitiem affectus mei, & con-
stringebam fluxum mœroris. Cedebatque
mihi paululum, rursusque impetu suo fere-
batur, non usque ad eruptionem lachryma-
rum, nec usque ad vultus mutationem. Et
quia mihi vehementer displicebat, tantum
in me posse hæc humana, quæ ordine debi-
to, & sorte conditionis nostræ, accidere ne-
cesse est: alio dolore dolebam dolorem
meum, & duplici tristitia macerabar.

4. Cum ecce corpus elatum est! imus, &
redimus sine lachrymis. Nam neque in eis
precibus, quas tibi sudimus, cum tibi offer-
retur pro ea Sacrificium pretii nostri, juxta
sepulchrum posito cadavere, priusquam de-
poneretur, sicut illic fieri solet, nec in eis
precibus ego flevi. Sed toto die graviter in
oculto mœstus eram, & mente turbata ro-
gabam te, ut poteram, quo sanares dolo-
rem meum: nec faciebas, credo commen-
dans memoriæ meæ, vel hoc uno documen-
to omnis consuetudinis vinculum, etiam
adversus mentem, quæ jam non fallaci ver-
bo pascitur. Visum etiam mihi est, ut irem
lavatum, quod audieram inde balneis no-

men inditum, quia Græci βαλανείον dixerint, quod anxietatem pellat ex anima. Ecce & hoc confiteor misericordiae tuae pater orphanorum, quoniam lavi, & talis eram, qualis priusquam lavissem. Neque enim exsudavit de corde meo mœroris amaritudo.

5. Deinde dormivi & evigilavi, & non parva ex parte mitigatum inveni dolorem meum. Atque ut eram in lecto meo solus, recordatus sum veridicos versus Ambrosii tui : Tu es enim,

*Deus creator omnium,
Polique rector ; vestiens
Diem decoro lumine,
Noctem soporis gratia.
Artus solutos ut quies
Reddat laboris usui,
Mentesque fessas allevet,
Luctusque solvat anxios.*

Atque inde paulatim reducebam in pristinum sensum ancillam tuam, conversationemque ejus, piam in te & sanctam, in nos blandam atque morigeram, qua subito destitutus sum. Et libuit flere in conspectu tuo de illa, & pro illa, de me, & pro me. Et dimisi lachrymas, quas continebam, ut effluerent, quantum vellent, substernens eas cordi meo, & requievi in eis : quoniam ibi erant aures tuae, non cujusquam hominis superbe interpretantis ploratum meum.

6. Et nunc Domine, confiteor tibi in literis, legat, qui volet, & interpretetur, ut volet. Et si peccatum invenerit flevisse me matrem exigua parte horæ, matrem oculis meis interim mortuam, quæ me multos an-
nos

nos fleverat, ut oculis tuis viverem : non irideat, sed potius, si est grandi caritate, pro peccatis meis fleat ipse ad te, patrem omnium fratrum Christi tui.

V S V S.

1. Non deflenda est mors justorum, pretiosa in conspectu Domini, quia nec misere moriuntur, Beati enim sunt, qui in Domino moriuntur, nec omnino moriuntur, sed meliore sui patre superstites, vitam deteriorem cum meliore commutant.
2. Audi hæretice oblatum sacrificium pretii nostri, nimirum Missæ, pro anima S. Monicæ, & Catholicos fuisse S. Augustinum, & Matrem ejus, item Alipium intellige.
3. Quanta sit consuetudinis violentia, expertus est S. D. in hoc ipso mœrore, qui reluctanter licet animum ejus fregit; quamvis nec tam immoderatus, nec tam diuturnus fuerit hic dolor, quam ille, quo de morte amici se doluisse, seu potius insaniisse supra confessus est. lib. 4.
4. Indulgendum est aliquid naturæ in tam gravi luctu, quamvis moderanda sit fræno voluntatis divinæ, & conditionis humanæ. Morimur quia Deus vult, & natura jubet. S. Bernardus ingentem quoque dolorem ex morte fratris percepit. Serm. 26 in Cant.

C A P. XIII.

Consideratione periculorum omnis animæ, qua in Adam moritur, orat pro matre, idemque ab aliis fieri rogat.

1. **E** Go autem jam sanato corde ab illo vulnere, in quo poterat redargui carnalis affectus, fundo tibi Deus noster pro illa famula tua longe aliud lachrymarum genus, quod manat de concusso spiritu, consideratione periculorum omnis animæ, quæ in Adam moritur. Quamquam illa in 1 Cor. 15. Chri- 27.